

Byla C-781/23

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2023 m. gruodžio 18 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Högsta förvaltningsdomstolen (Švedija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2023 m. gruodžio 12 d.

Apeliantė:

Malmö Motorrenovering AB

Atsakovas:

Allmänna ombudet hos Tullverket

HÖGSTA

IRASAS

<...>

FÖRVALTNINGS-

2023 12 12

<...>

DOMSTOLEN

<...>

<...>

APELIANTĖ

Malmö Motorrenovering AB <...>

<...>

ATSAKOVAS

Allmänna ombudet hos Tullverket (Muitinės generalinis atstovas, Švedija)

<...>

NUTARTIS

Iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo reikia gauti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį, atsižvelgiant į pridedamą prašymą priimti tokį sprendimą (įrašo priedas).

<...>

PRIEDAS

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį, kuriuo prašoma išaiškinti Reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 251 straipsnį

Įvadas

- 1 *Högsta förvaltningsdomstolen* (Aukščiausiasis administracinis teismas, Švedija) prašymu priimti prejudicinį sprendimą siekia sužinoti, kaip turi būti aiškinamas Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnis, kiek tai susiję su iš anksto nustatyto laikotarpio, per kurį prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra, pratęsimo sąlygomis. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikiamas nagrinėjant bylą dėl skolos muitinei išnykimo pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies h punktą.

Taikytinos Sąjungos teisės nuostatos

- 2 Pagal Sąjungos muitinės kodekso 28 straipsnio 1 dalies b punktą palankūs sprendimai atšaukiami arba iš dalies pakeičiami sprendimo adresatui pateikus prašymą.
- 3 79 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo maitu, atsiranda, jei neįvykdoma muitų teisės aktuose nustatyta pareiga, susijusi, be kita ko, su laikinuoju tokių prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją.
- 4 79 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytomis sąlygomis atsiradusi skola muitinei išnyksta pagal 124 straipsnio 1 dalies h punktą, kai: i) reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio atsirado skola muitinei, neturėjo didelės įtakos teisingam atitinkamos muitinės procedūros taikymui ir jo nėra pagrindo laikyti bandymu apgauti; ii) vėliau atliekami visi formalumai, būtini su atitinkamomis prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti.
- 5 250 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, įforminus laikinojo įvežimo procedūrą, ne Sąjungos prekės, kurias ketinama reeksportuoti, gali būti naudojamos pagal tikslinę paskirtį Sąjungos muitų teritorijoje, visai arba iš dalies jas atleidžiant nuo importo maito.

- 6 251 straipsnyje nustatytas laikotarpis, kuriuo prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra.
- 7 Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad muitinė turi nustatyti terminą, per kurį prekės, kurioms įforminta laikinojo įvežimo procedūra, turi būti reeksportuotos arba per kurį joms turi būti įforminta kita muitinės procedūra. Toliau joje nurodyta, kad toks terminas turi būti pakankamas leidžiamo prekių naudojimo tikslui pasiekti.
- 8 2 dalyje nurodyta, kad, jeigu nenustatyta kitaip, ilgiausias terminas, kai siekiant to paties tikslo ir atsakomybę prisiėmus tam pačiam leidimo turėtojui prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra, yra 24 mėnesiai, jis negali būti viršytas net ir tuo atveju, kai ši procedūra pripažįstama įvykdyta prekėms įforminus kitą specialiąją procedūrą, o po to vėl įforminama laikinojo įvežimo procedūra.
- 9 Remiantis 3 dalimi, jeigu susiklosčius ypatingoms aplinkybėms leidžiamo prekių naudojimo tikslo neįmanoma pasiekti per 1 ir 2 dalyse nurodytą terminą, muitinė gali, gavusi deramai pagrįstą leidimo turėtojo prašymą, pagrįstai reikalingam laikui tą terminą pratęsti.
- 10 Galiausiai 4 dalyje nurodyta, kad bendras laikotarpis, per kurį prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra, negali viršyti 10 metų, išskyrus atvejus, kai įvyksta nenumatyti įvykiai.
- 11 Remiantis 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos, 103 straipsnio a punktu, kodekso 124 straipsnio 1 dalies h punkto i papunkčio taikymo tikslais aplinkybė, kai terminas viršijamas laikotarpiu, kuris nėra ilgesnis už termino pratęsimo laikotarpį, kuriuo terminas būtų buvęs pratęstas, jeigu dėl to būtų pateiktas prašymas, laikoma reikalavimų nesilaikymu, neturinčiu didelės įtakos teisingam muitinės procedūros taikymui.

Bylos faktinės aplinkybės

- 12 Byla susijusi su bendrove *Malmö Motorrenovering AB* ir lenktyninio automobilio laikinuoju įvežimu iš Jungtinių Amerikos Valstijų į Švediją. Bendrovė ketino importuoti automobilį, siekdama jį naudoti lenktynių veikloje Sąjungoje, o vėliau jį reeksportuoti. Lenktynių veikla turėjo būti vykdoma iki 2019 m. rugsėjo 8 d. Bendrovė pateikė prašymą ir gavo leidimą taikyti laikinojo įvežimo procedūrą, o 2019 m. balandžio 30 d. įvežė automobilį į šalį. Vis dėlto pagal leidimo išdavimo sąlygas automobilis turėjo būti reeksportuotas iki 2019 m. liepos 30 d., t. y. iki lenktynių veiklos pabaigos. Kodėl buvo nuspręsta nustatyti būtent šią, o ne vėlesnę datą, yra bendrovės ir *Tullverket* (Švedijos muitinė) ginčo dalykas.

- 13 Neabejotina, kad automobilis nebuvo reeksportuotas iki 2019 m. rugsėjo 19 d., t. y. dienos, vėlesnės nei leidime nurodyta data, ir tai nelaikytina bandymu sukčiauti.
- 14 Kadangi automobilis buvo reeksportuotas pasibaigus leidime nustatytam galiojimo terminui, muitinė nusprendė bendrovei apskaičiuoti 101 959 SEK muitą ir 280 387 SEK PVM.
- 15 Bendrovė pateikė skundą dėl sprendimo *Förvaltningsrätten i Linköping* (Linšiopingo administracinis teismas, Švedija), šis teismas skundą patenkino ir nusprendė, kad skola muitinei, įskaitant PVM, turi išnykti. *Förvaltningsrätten* pažymėjo, kad bendrovė muitinės deklaracijoje nenurodė galutinės reeksporto datos, tačiau ketino automobilį eksportuoti tik pasibaigus lenktynių sezonui. *Förvaltningsrätten* nuomone, nėra nieko, kas rodytų, kad ketinimas taikyti procedūrą buvo apgaulingo pobūdžio, veikia atrodo, kad tai buvo paprasčiausias neapsižiūrėjimas. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes ir į tai, kad muitinė nepateikė argumentų, jog buvo priežasčių nesuteikti bendrovei laikotarpio iki faktinio automobilio reeksporto datos, jei data jau buvo nurodyta prašyme, *Förvaltningsrätten* nustatė, kad yra pagrindas leisti išnykti skolai muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies h punktą.
- 16 Muitinė pateikė apeliacinį skundą *Kammarrätten i Jönköping* (Jonšiopingo apeliacinis administracinis teismas, Švedija), šis teismas patenkino apeliacinį skundą ir patvirtino muitinės sprendimą. *Kammarrätten* nusprendė, jog tam, kad būtų galima atleisti nuo maito pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies h punktą ir Papildymo reglamento 103 straipsnio a punktą, būtina išnagrinėti, ar bendrovei būtų buvęs pratęstas automobilio reeksporto terminas ir kokia apimtimi, jei muitinei būtų buvęs pateiktas prašymas pratęsti terminą. Laikoma, kad bendrovė neįrodė, jog aplinkybės buvo tokios, kad būtų galima manyti, jog yra tikimybė, kad jai būtų buvęs suteiktas pratęsimas, jei toks prašymas būtų buvęs pateiktas. Tai visų pirma pasakytina atsižvelgiant į aplinkybę, kad šiuo atveju pratęsus terminą būtų reikėję, kad bendrovė galėtų remtis ypatingomis aplinkybėmis kaip tokio prašymo patenkinimo priežastimi. Taigi nebuvo pagrindo skolai muitinei išnykti pagal Sąjungos muitinės kodekso 124 straipsnio 1 dalies h punktą.
- 17 Bendrovė apskundė *Kammarrätten* sprendimą *Högsta förvaltningsdomstolen*. *Högsta förvaltningsdomstolen* gali leisti pateikti apeliacinį skundą tik dėl tam tikro bylos aspekto, jeigu to aspekto nagrinėjimas yra ypač svarbus vienodam teisės taikymui (vadinamas precedento klausimu). *Högsta förvaltningsdomstolen* leido pateikti apeliacinį skundą dėl precedento klausimo, susijusio su sąlygomis, kuriomis nustatomas ir vėliau pratęsimas laikotarpis, per kurį prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra pagal Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnį. Klausimo, ar leisti pateikti apeliacinį skundą dėl likusios bylos dalies, nagrinėjimas sustabdytas.

- 18 Tokio pobūdžio bylose pareiškimą viešajam interesui ginti *Högsta förvaltningsdomstolen* pateikia muitinės generalinis atstovas. Taigi *Högsta förvaltningsdomstolen* nagrinėjamoje byloje atskira šalis yra generalinis atstovas, o ne muitinė. Vis dėlto muitinei buvo suteikta galimybė pateikti pastabas šioje byloje.

Šalių ir muitinės pozicijos

Malmö Motorrecovering AB

- 19 *Malmö Motorrecovering AB* prašo, kad *Högsta förvaltningsdomstolen* nuspręstų, jog yra pagrindas bendrovei nustatyta skolai muitinei išnykti. Bendrovė pateikia toliau išdėstomus argumentus.
- 20 Muitinės nuomonė, jog tam, kad būtų galima taikyti atleidimo nuo maito pagrindus, reikia ypatingų aplinkybių, yra neteisinga tiek atsižvelgiant į Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnio formuluotę, tiek į jo tikslą. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ypatingos aplinkybės yra susijusios su 2 dalyje nurodytu 24 mėnesių terminu. 3 dalyje taip pat daroma nuoroda į 1 dalį, nes iš pat pradžių galėjo būti nustatytas 24 mėnesių ar ilgesnis terminas. Todėl 3 dalies nuostatą reikėtų aiškinti taip, kad laikinojo įvežimo procedūra gali trukti ne ilgiau kaip 24 mėnesius, o ilgesniam laikotarpiui reikalingos ypatingos priežastys.

Muitinės generalinis atstovas

- 21 Muitinės generalinis atstovas teigia, kad byla turėtų būti gražinta *Kammarrätten* nagrinėti iš naujo, nes Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnio 3 dalis netaikytina, ir pateikia toliau išdėstomus argumentus.
- 22 Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta bendroji taisyklė, kad muitinės nustatytas laikotarpis turi būti pakankamai ilgas, kad būtų pasiektas leidžiamo prekių naudojimo tikslas. Jeigu paaiškėja, kad nustatytas laikotarpis, kurį prekės gali būti laikinai įvežtos, yra nepakankamas, leidimo turėtojas, remdamasis 28 straipsnio 1 dalies b punktu, gali prašyti iš dalies pakeisti sprendimą, kad šis laikotarpis būtų pratęstas. Pastaroji nuostata pagrįstai aiškinama taip, kad ji gali būti ribojama kitomis taisyklėmis, jei jos taikomos. Kyla klausimas, ar 251 straipsnio 3 dalis apima tokį apribojimą šioje situacijoje.
- 23 Kalbant apie 251 straipsnyje nustatyto laikotarpio pratęsimą, atrodo pagrįsta ir tikslinga, kad dėl tokio pratęsimo gali būti sprendžiama, jei leidimo turėtojas gali įrodyti, kad nustatyto laikotarpio nepakanka tikslui pasiekti. Reikalavimas, kad toks pratęsimas gali būti suteikiamas tik ypatingomis aplinkybėmis, prieštarautų taisyklių tikslui.
- 24 Iš Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnio 3 dalies įžanginės dalies matyti, kad ši nuostata skirta taikyti tuo atveju, kai per 1 ir 2 dalyse nurodytą laikotarpį

negalima pasiekti leidžiamo prekių naudojimo tikslo. Atsižvelgiant į šių nuostatų tikslą, nuoroda į 1 ir 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad 3 dalyje kalbama apie 1 dalyje nustatyto termino pratęsimą, kuris viršija 2 dalyje nustatytą maksimalų 24 mėnesių terminą.

- 25 Toks aiškinimas reiškia, kad 251 straipsnio 3 dalyje nustatytas ypatingų aplinkybių apribojimas taikomas tik tada, kai, laikotarpį, per kurį prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra (tuo pačiu tikslu ir to paties leidimo turėtojo atsakomybe), pratęsus, jo trukmė viršytų 24 mėnesius.

Muitinė

- 26 Muitinė tvirtina, kad apeliacinis skundas turi būti atmestas, ir nurodo, kad šiuo atveju taikytina Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnio 3 dalis. Šioje nuostatoje daroma nuoroda tiek į 1 dalį, tiek į 2 dalį. Jei 3 dalis būtų skirta taikyti tik tais atvejais, kai laikotarpis viršija didžiausią 24 mėnesių laikotarpį, taikomą pagal 2 dalį, 3 dalyje būtų daroma nuoroda tik į 2 dalį.

Būtinybė priimti prejudicinį sprendimą

- 27 Neabejotina, kad muitinės nustatytas reeksporto laikotarpis nebuvo pakankamas, kad būtų pasiektas leidžiamo prekių naudojimo tikslas, t. y. automobilio naudojimas dalyvauti lenktynėse Sąjungoje iki 2019 m. rugsėjo mėn. pradžios. Be to, neabejotina, kad bendras laikotarpis, kurio bendrovei reikėjo šiam tikslui pasiekti, buvo trumpesnis nei 24 mėnesiai ir kad nebuvo jokio bandymo apgauti.
- 28 *Högsta förvaltningsdomstolen* nagrinėjamoje byloje keliamas klausimas, kokios sąlygos taikomos tokioje situacijoje, kaip aprašytoji, nustatant ir vėliau pratęsiant laikotarpį, per kurį prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra pagal Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnį.
- 29 251 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad, jeigu susiklosčius ypatingoms aplinkybėms leidžiamo prekių naudojimo tikslo neįmanoma pasiekti per 1 ir 2 dalyse nurodytą terminą, muitinė gali, gavusi deramai pagrįstą leidimo turėtojo prašymą, pagrįstai reikalingam laikui tą terminą pratęsti. Bendrovė ir generalinis atstovas šią nuostatą aiškina kitaip nei muitinė.
- 30 Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnio 3 dalį, kaip teigia bendrovė ir generalinis atstovas, galima suprasti taip, kad ji taikoma tik tuo atveju, jei prašymas pratęsti laikotarpį reiškia, kad jau suteiktas laikotarpis kartu su prašomu pratęsti laikotarpiu viršys 2 dalyje nurodytą 24 mėnesių terminą. Jei 3 dalis suprantama taip, reikalavimas dėl ypatingų aplinkybių netaikomas, kai, kaip šiuo atveju, jau suteiktas laikotarpis kartu su prašomu pratęsti laikotarpiu yra trumpesnis nei 24 mėnesiai.
- 31 Vis dėlto muitinė 3 dalį aiškina kitaip ir teigia, kad nuoroda į 1 ir 2 dalis reiškia, jog 3 dalis taikoma visada, kai per jau suteiktą laikotarpį negalima pasiekti

leidžiamo prekių naudojimo tikslo. Jei ši nuostata turi tokią reikšmę, reikalavimas dėl ypatingų aplinkybių taip pat taikomas tais atvejais, kai jau suteiktas laikotarpis kartu su prašomu pratęsti laikotarpiu yra trumpesnis nei 24 mėnesiai.

- 32 *Högsta förvaltningsdomstolen* konstatavo, kad šia straipsnio formuluote neatmetamas nė vienas iš šių aiškinimų. *Högsta förvaltningsdomstolen* laikosi nuomonės, kad to, ką generalinis atstovas nurodė dėl nuostatų tikslo, nepakanka reikšmei nustatyti. Atrodo, kad Teisingumo Teismas šio klausimo nenagrinėjo, todėl, *Högsta förvaltningsdomstolen* nuomone, šioje byloje nėra pakankamų gairių šiam klausimui išspręsti. Taigi reikia pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Klausimas

- 33 Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, *Högsta förvaltningsdomstolen* prašo atsakyti į toliau nurodytą klausimą.
- 34 Ar Sąjungos muitinės kodekso 251 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad 3 dalyje daroma nuoroda į 1 ir 2 dalis reiškia, kad 3 dalyje numatytas reikalavimas dėl ypatingų aplinkybių taikomas tik tuo atveju, kai tai reikštų, kad jau suteikto termino ir prašomo pratęsti termino bendras laikotarpis, per kurį prekėms gali būti įforminta atitinkama procedūra, yra ilgesnis nei 24 mėnesiai? Ar šis straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad 3 dalyje nustatytas reikalavimas dėl ypatingų aplinkybių taikomas visiems prašymams pratęsti terminą, t. y. net jei jau suteiktas terminas kartu su prašomu pratęsti terminu neviršija 2 dalyje numatyto 24 mėnesių termino?